

Digiloog mixen

Een mooi klinkende digitale mixer met bergen opties, die net zo vlot te bedienen is als een analoge tafel. Geloof het niet, maar hij bestaat.

door Ruud Lekx > ruud@interface.nl

Yamaha houdt al jaren een flink deel van de (semi)professionele digitale mixermarkt in een ijzeren houdgreep – onder meer de O1V, tegenwoordig leverbaar in een 96kHz VCM uitvoering. In feite zijn de Yamaha-mixers dus de lat waarlangs elke nieuwe digitale mengtafel wordt gelegd. Bij Presonus weten ze dat maar al te goed: met de nu dan eindelijk volop leverbare

StudioLive gaan de het Amerikanen serieus de concurrentie aan. Maken ze een kans?

Overzicht

De specificaties van de StudioLive zijn in ieder geval indrukwekkend: zestien inputkanalen met mic preamp, vier subgroepen, 4-bands semi-parametrische eq, compressors, limiters en gates per kanaal, een aantal dsp-effecten, ingebouwde FireWire audio interface en een gebruikers-

interface waarmee je snel en overzichtelijk moet kunnen werken. Ik heb de mixer vooral gebruikt tijdens het oefenen van nieuwe tracks voor een liveset. Die set heb ik inmiddels als referentie via een enorme partij verschillende tafels de zaal in geslingerd, van half kapotte en verroeste Behringers en Mackies tot grote Midas, MTA's, Soundcraftmixers en ook een Yamaha O1V.

De zestien monokanalen hebben allemaal mic- en line inputs met inserts – gelukkig zonder beperkte features op de laatste kanalen of rare combinatiefuncties. De gains hebben allemaal een aparte knop en zijn snel op de meters af te regelen. Helaas is er geen continue metering per kanaal door middel van bijvoorbeeld leds naast de kanaalfader: zoiets werkt altijd erg prettig, omdat je dan niet alleen kunt zien of een kanaal werkt of niet, maar ook live de beats kunt volgen, om zo op het juiste moment bijvoorbeeld kanalen te muten voor breaks.

Ook de FireWire routing heeft een eigen knop per kanaal. Dat is erg slim bedacht: als je een kanaal van de FireWire bus naar je computer wilt routen, druk je gewoon de knop op het betreffende kanaal in.

Fat Channel

Het hart van de StudioLive wordt gevormd door het Fat Channel. Zowel letterlijk als figuurlijk, want ook op de mixer neemt deze afdeling een prominente plaats in. Hier kun je equalizer, effecten toewijzen, routen, meters, noem het maar op. Het werkt heel eenvoudig: op het kanaal dat je wilt bewerken, druk je de Select toets in, waarna je op de led-bar alle instellingen ziet, die je vervolgens kunt bewerken met de knoppen eronder. Dit werkt een stuk prettiger dan op bijvoorbeeld de O1V, waar je veel meer met een display werkt. De StudioLive heeft niet eens een display voor dit soort zaken: het enige aanwezige scherm is puur voor de effect settings.

De manier waarop deze mixer werkt komt het dichtst in de buurt bij analogo mixen. Je ziet in één oogopslag je instellingen voor de equalizer, compressor, limiter, gate, en high-pass filter en panning op de led-bars. Ook de routing is zichtbaar: wordt een kanaal naar een van de subgroepen of de mains gestuurd? Staat een stereolink met een ander kanaal aan? Je ziet het gelijk. Daarnaast kun je hier settings van kanalen naar elkaar kopiëren en saven.

Leds & faders

De zestien led-bars kunnen ook als meterbrug dienst doen: onder het effectendisplay zitten de knoppen om de metering te bedienen. Je kunt dan met één druk op de knop achtereenvolgens pre fader inputs, post fader outputs, gain reduction, aux-bussen en de positie van de faders meters – dat laatste is natuurlijk niet zo handig als gemotoriseerde faders, maar je kunt ze toch vrij snel terugzetten naar hun oorspronkelijke posities, door ze te bewegen tot alleen de middelste led zichtbaar is. Er zijn maar zestien leds per bar, dus het is een redelijk grof systeem dat echt subtiele verschillen

niet meepakt, maar over het algemeen werkt het goed.

De mixer heeft zes externe aux-bussen en twee interne sends voor de eigen effecten. De bussen zijn mono, maar kunnen worden gelinkt tot een stereobus. Door de control mix-knop in de betreffende aux-sectie in te drukken, tonen de led-bars met hun knoppen de levels voor de betreffende bus. Hetzelfde geldt voor de interne effect sends.

De subgroepen hebben elk hun eigen fader en meters. Je kunt ze als standaard subgroepen gebruiken, maar bijvoorbeeld ook om het signaal van de interne effectprocessors als aparte kanalen naar je computer te routen, want die hebben standaard geen eigen directe output. De mastersectie van de mixer beschikt over een stereo masterfader, een talkback, een 2-track input, een apart afuisterbare solobus, headphone- en control room outputs en natuurlijk de interne effectprocessors.

Beide effecten kunnen zowel naar kanalen, subgroepen, aux-bussen als main outs worden gestuurd. Ze zijn overigens wel beperkt tot reverb- en delay-effecten, maar die zijn dan wel redelijk uitgebreid.

De praktijk

Ondanks die enorme berg opties kun je met deze mixer vrij snel aan de slag, zonder eerst de handleiding te hoeven doorlezen. Dat laatste is overigens geen straf, want de manual is helder van opzet, duidelijk qua taalgebruik en voorzien van een schat aan informatie op het gebied van tips en trucs over eq-settings, microfoongebruik, werking van de compressors, enzovoort. Weliswaar alleen in het Engels, maar zeker een pluim waard.

Ook het werken met de StudioLive zelf is een genot. Het instellen van alle kanalen en effecten gaat supersnel en gemakkelijk: na een tijdje al bijna even snel als met een analoge tafel – een hele verbetering vergeleken met andere digitale mixers.

Maar uiteindelijk draait het toch allemaal om de klank: want je mag dan nog de vele opties hebben, al die grappen en grollen zijn nutteloos als de basisklank niet lekker is. Maar gelukkig, ook die is hier prima in orde. De StudioLive kleurt je geluid natuurlijk niet zo mooi als een analoge tafel, maar de sound is

helder en punchy. De eq-sectie en Mic preamps klinken lekker neutraal en de laatste hebben ook genoeg headroom. De boel vol open zetten maakt het geluid er niet mooier op, maar de tafel kan het wel hebben: het gaat geen pijn aan je oren doen, zoals op veel budgetmixers.

Hetzelfde geldt een beetje voor de compressors en limiters: het zijn meer gereedschappen om je geluid goed vorm te geven dan echte creatieve tools op zich. Je kunt ze wel laten pompen, maar dan hebben ze toch het nakijken tegenover analoge compressors of de betere plug-ins. Da's op zich niet zo erg: het is duidelijk een designkeuze van Presonus. Met deze mixer is een uitstekende mooie basissound te maken en daar is een mixer toch in de eerste plaats voor bedoeld.

Digitale opties

De FireWire bus heeft 22 inputs en maar liefst achttien outputs die weer terugkomen naar je mixer. Dat is zeer aangenaam werken, want bij veel analoge mixers met digitale in/outs moet je het doen met één enkele magere stereo return. Omdat de mixer continu kanalen via FireWire stuurt en ontvangt, is het ook mogelijk om via je sequencer plug-ins realtime te gebruiken als channel inserts. Een zeer coole optie, waarmee je ook de interne eq's en compressors kunt bypassen en vervangen door softwareopties naar keuze.

Om het verhaal te completeren, heeft Presonus ook nog even een eigen opnameprogramma gemaakt dat bij de mixer wordt geleverd. Capture is natuurlijk geen Cubase of Logic, maar heeft als grote voordeel dat je niks hoeft in te stellen aan in- en outputs. En uiteraard is het pakket helemaal ingesteld op samenwerking met de StudioLive-mixer.

DOWNLOADS
• handleiding
• video

INFO

- Prijs incl: € 2495,-
- Distributie: Hyperactive Benelux GmbH info@hyperactive.nl
- Internet: www.hyperactive.nl www.presonus.com

SPECIFICATIES

- 16 inputs
- 6 aux-bussen
- 4 subgroepen
- 16 class A XMAX microfoon preamps
- Interne sample-frequentie: 44.1kHz & 48kHz
- 22x18 FireWire digital recording interface (24-bit / 44.1kHz en 48kHz)
- 32-bit floating point processing intern.
- Fat Channel per kanaal met: Highpass Filter, Compressor, Limiter, Gate, 4-Band semi-parametric eq, Pan, Load/Save/Copy/Paste van scenes, fat channel settings en effecten
- 2 Master DSP effecten
- Load/Save Mixer Scenes
- 100mm faders
- Talkback
- Inclusief Capture live recording software voor Mac en Windows

Vooraf voor de beginnende gebruiker kan dat een verademing zijn, omdat je letterlijk binnen een minuut kan beginnen met opnemen.

Minpuntjes

Klinkt allemaal fantastisch, toch? Toch zijn er ook een paar minder prettige dingen aan deze tafel. Als we kijken naar de concurrentie, missen we vooral de 96kHz-optie: de StudioLive is beperkt tot 24-bit 48kHz. Ook een adat in/out-optie is hier niet aanwezig. Zelf ben ik minder gecharmeerd van de plastic zijpanelen, die snel zullen beschadigen als je regelmatig met de mixer sleept. Tenslotte iets raars dat ik tegenkwam bij het scrollen door de menupagina's: de page up/down knoppen werken precies verkeerdt om.

Conclusie

Maar goed, verder is deze StudioLive gewoon een schot in de roos. Een flexibele digitale mixer met veel opties, inzetbaar in zowel studio- als live-situaties. De manier van werken is prettig en intuïtief, de sound prima in orde en zaken als eq's, compressors en effecten van goed niveau, hoewel ze een echt creatief karakter missen. Ook de digitale opties zijn goed doordacht en flexibel en de bijbehorende recording software een leuke bonus. Al met al een indrukwekkende mixer voor relatief weinig geld, die het de Yamaha's en Tascams behoorlijk lastig zal gaan maken. ■

HET OORDEEL

- + veel mogelijkheden
- + logische interface
- geen 96kHz
- plastic zijpanelen kwetsbaar

Stevige update

Terwijl we dit verhaal schreven, is er een stevige update verschenen met nieuwe firmware voor de StudioLive. Hiermee kun je – als je digitaal met de computer in een studio-omgeving werkt – twee mixers combineren tot één 32-kanaalsmixer. Of zelfs vier mixers – als je bijvoorbeeld in een zaal met een PA werkt of analogo opneemt. Ook heb je met deze update een 31-bands master eq tot je beschikking, waarmee je bijvoorbeeld settings voor bepaalde ruimtes waarin je veel speelt kunt opslaan. Ook onderdeel van deze update is de nieuwe Universal Control Driver, waarmee je alle Presonus-apparatuur aan elkaar kunt koppelen en kunt combineren, inclusief de StudioLive. Details kun je vinden op het uitstekende officiële videoblog van Presonus op <http://presonusaudio.blogspot.com/>

